

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/812/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210910
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210910.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpená advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/269/2012-47 zo dňa 23. decembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že v exekučnej veci (navrhovateľa ako oprávneného) vedenej (pôvodne) súdnym exekútorom Mgr. F. Kráľom pod sp. zn. Ex 713/06 (a následne po pripustení zmene súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým pod sp. zn. Ex 6880/2011) exekučný súd nerozhodol o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonnej 30-dňovej lehote.

Na základe vykonaného dokazovania súd I. stupňa ustálil, že v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 8Er/849/2006 bol dňa 20.9.2010 exekučnému súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. V reakcii na následnú výzvu exekučného súdu zo dňa 1.10.2010 o predloženie exekútorskeho spisu, pôvodný súdny exekútor dňa 18.10.2010 s poukazom na množstvo spisov požiadaval o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa a vyčíslenie trov exekúcie. K predloženiu vyčíslenia došlo podaním z 24.11.2010, obsahujúcim súčasne nesúhlas s navrhovanou zmenou súdneho exekútora. Exekučný súd uznesením zo dňa 20.1.2011 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel.

V danej spojitosti súd prvého stupňa konštatoval, že nie je preukázaná bezdôvodná nečinnosť exekučného súdu, nakoľko tento postupoval so všetkou opatrnosťou, dbajúc (okrem povinnosti rozhodnúť v zákonom určenej lehote) i na povinnosť vyplývajúcu z § 44 ods. 8 EP, t.j. postúpenie veci s exekučným spisom novému exekútorovi. Z tohto dôvodu požiadaval súdneho exekútora o predloženie exekučného spisu a vyčíslenie dovtedy vzniknutých trov exekúcie a následne rozhodol v najbližšom možnom termíne.

Napokon, za nepreukázanú vyhodnotil aj existenciu ďalších podmienok vzniku predmetného zodpovednostného vzťahu - škody, príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a zavineným protiprávnym konaním, rovnako ani tvrdenej nemajetkovej ujmy.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi náhradu trov nepriznal, nakoľko tento si ich nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci okresnému súdu na nové prejednanie. Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti súdu vytýkal, že navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom a prednesom a nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo podľa odvolateľa k degradácii zásady kontradiktórnosti konania.

Namietal, že elektronicky na mailovú adresu súdu podal návrh na zrušenie pojednávania odôvodnený skutočnosťou, že všetci sudcovia daného okresného súdu sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania vo veci. Súd sa však nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O. s. p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Správne mal okresný súd vec predložiť na rozhodnutie o pridelení inému súdu. Navrhovateľovi však vôbec nebolo predložené rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyvylúčení sudcov okresného súdu, pričom v prípade nevyvylúčenia sudcov by sa navrhovateľ bránil podaním sťažnosti na Ústavnom súde, za okolností ich vylúčenia by bolo zrejmé, že o veci rozhodoval nezákonný sudca. Bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia však bola možnosť jeho obrany pred zákonným sudcom odňatá a celkom zmarená.

Zároveň odvolateľ poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. V konaní pritom môže vylúčený sudca urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Okolnosť, že krajský súd nevhľadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd.

Súdu prvého stupňa navrhovateľ vytýkal viaceré omyly, z ktorých „príkladmo“ uviedol konštatovanie súdu, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odvolaní prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za nepochybne preukázaný považuje nesprávny úradný postup exekučného súdu, ktorý bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prietahy v konaní a nerozhodol o návrhu navrhovateľa v zákonnej lehote. Zároveň nesprávny úradný postup súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich. Konajúci súd sa musí preto vysporiadať so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu, v napadnutom rozhodnutí tomu tak nie, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti predovšetkým pojmovo však predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení - § 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

Z obsahu spisu vyplýva, že termín pojednávania (23.12.2013 - pondelok) prvostupňový súd určil 5.12.2013, právnenému zástupcovi navrhovateľa bolo predvolanie doručené 9.12.2013. Pisomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo súdu doručené 19.12.2013 (štvrtok), t.j. až po vykonaní predvolania (s ktorým je praktické spojiť doručovanie už predloženého vyjadrenia) navrhovateľa na pojednávanie a zároveň v odstupe jedného pracovného dňa pred nariadeným termínom pojednávania. Nemožno preto vzhľadom na krátky časový interval a reálny čas možného doručenia považovať za porušenie požiadavky bezodkladnosti nedoručenie vyjadrenia (§ 114 ods. 2 veta posledná O.s.p.) v súdnej veci. Okrem toho, s opakujúcou sa/rovnakou protiargumentáciou odporcu bol navrhovateľ dôkladne oboznámený v tisíckach skutkovo a právne obdobných sporov, ktoré vedie proti odporcovi. Ilustráciou formalistického charakteru námietok navrhovateľa je aj skutočnosť, že ani po následnom doručení vyjadrenia odporcu okresným súdom (spolu s rozsudkom), žiadny spôsobom (pričom v odvolacom konaní mal postačujúci priestor - vid' napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Oboer/266//2013 zo dňa 18.9.2014) na argumentáciu protistrany/odporcu nereagoval.

V rovnaký deň, t.j. až 19.12.2013 navrhovateľ elektronickým podaním žiadal o zrušenie pojednávania z dôvodu „objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), ako to zodpovedá ďalej rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať i v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Novelizované ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevyužil, uvedené však nie je vadou (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a v okolnostiach súdnej veci (vyššie spomenutá znalosť protiargumentácie odporcu, neúčast' odporcu na pojednávaní, zjavná účelovosť žiadostí o odročenie vzhľadom na už známu neúspešnosť navrhovateľa v konaniach pred Ústavným súdom SR, v rámci ktorých namieta vylúčenie sudcov) nedisponuje intenzitou potrebnou pre konštatovanie relevantného porušenia práva účastníka konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 88/2013 z 6.2.2013) vo vzťahu k (neúspešným) ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Neopodstatneným je tvrdenie odvolateľa, že mu nebolo doručené (resp. vôbec vydané) rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyhlúčení sudcov. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že dňa 9.12.2013 bolo navrhovateľovi (spolu s predvolaním na pojednávanie) doručené uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 8NcC 72/2013-19 o nevyhlúčení zákonnej sudkyne z pojednávania a rozhodnutia predmetných vecí.

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že navrhovateľ (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu ku vecným dôvodom - t.j. úvahe o priebežne vykonávaných nevyhnutných úkonoch exekučného súdu - ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Fakticky sa obmedzil len na všeobecné konštatovania („nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach“, „konajúci súd sa musí vysporiadať s všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu“), ktoré sú len opakovaním žalobného návrhu a to bez relevantnej reakcie na konkrétny dôvod meritórneho

rozhodnutia, ktorý sa s vytykanými zložkami nesprávneho úradného postupu vysporiadal vo vecnej rovine.

V tejto spojitosti platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň z uvedeného však vyplýva aj úsudok, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, resp. možnosť zaoberať sa predmetnou odvolacou námietkou, nakoľko nemá podklad v napadnutom rozhodnutí, takéto tvrdenie okresný súd nevyvodil a ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Pokiaľ navrhovateľ nadväzne v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem už vyššie uvedeného záveru, že napadnuté rozhodnutie takéto konštatovanie neobsahuje, ide - bez bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať - o námietku neurčitú a preto nepreskúmateľnú.

Nemožno z pohľadu odvolacieho súdu tiež poznamenať, že formulovanie odvolacích dôvodov „príkladmo“ je z pohľadu rozhodovacej praxe odvolacieho súdu ojedinelým zjavom, predovšetkým s ohľadom na zastúpenie navrhovateľa advokátom, t.j. osobou znalou práva.

Z pohľadu opísanej „kvality“ predloženého odvolania nemiestne vyznieva odvolacia námietka, v zmysle ktorej je rozhodnutie prvostupňového súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Krajský súd v tejto spojitosti konštatuje, že okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, procesný stav v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil, pričom dostatočne objasnil, z akých úvah vychádzal.

Nadväzne je z pohľadu procesného neúspechu výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k nosnému dôvodu, na ktorom okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie, nepredložil relevantnú, resp. akúkoľvek konkrétnu protiargumentáciu.

Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poukazuje na závery Ústavného súdu SR, vyslovené práve vo vzťahu k hromadným podaniam navrhovateľa, v zmysle ktorých (záverov) samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Z tohto pohľadu má judikatúra Ústavného súdu SR neakceptujúca možnosť liberácie štátu z dôvodu nadmerného množstva vecí, resp. zaťaženia súdov, svoj základ v „štandardnej“ situácii. Táto doktrína (bližšie napr. II.ÚS 245/2013) platí i naďalej v prípadoch relevantne odlišných od (hromadných) vecí navrhovateľa, vo vzťahu k navrhovateľovi sa však (doktrína) modifikuje a je preto možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania konaní, ktorých veľké množstvo zvyšuje faktickú zložitost' vecí/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania navrhovateľa. Taktiež za významné Ústavný súd označil, že v dotknutých prípadoch hromadných podaní sa nejedná o osobno-statusový spor, pracovný spor či inak existenčnú vec pre navrhovateľa ako i skutočnosť, že povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi navrhovateľa sa nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou takéhoto súdu poskytnúť súdnu ochranu v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorý sa v identickom čase tiež domáhajú súdnej ochrany pred súdom. Podobne podľa Európskeho súdu pre ľudské práva nerešpektovanie lehôt ustanovených zákonom samo o sebe nemusí znamenať porušenie článku 6 odsek 1 Dohovoru.

Taktiež z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR vyplýva, že pre možnosť vyhodnotenia prietahov v konaní ako kvalifikovaných (z pohľadu vzniku zodpovednosti štátu) by muselo ísť o prietahy „významné“. V okolnostiach súdnej veci, kedy „omeškanie“ s rozhodnutím o zmene exekútora bolo vyvolané viacerými okolnosťami (z ktorých ani jednu subjektívne nespôsobil exekučný súd), a to :

- zákonnou požiadavkou zabezpečiť exekútorský spis (ktorý exekútor sám nepredložil),
- povahou predmetnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku ako exekučnom titulu vyžadujúcom z úradnej moci osobitné právne posúdenie z pohľadu spotrebiteľského práva
- enormným množstvom podaní oprávneného,

pričom napriek týmto okolnostiam exekučný súd rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora predloženom 20.9.2010, po doručení požadovaného exekútorského spisu realizovanom dňa 24.11.2010(až ktorým momentom došlo k odstráneniu prekážky pre samotné rozhodnutie), uznesením zo dňa 20.1.2011 (t.j. v priebehu dvoch mesiacov od doručenia exekútorského spisu), však podľa názoru odvolacieho súdu (vzhľadom na uvedené okolnosti) nie je možné dospieť k záveru o kvalifikovanom charaktere prieťahov v dotknutom exekučnom konaní. Uvedené platí o to viac, že účinky pôvodného návrhu na vykonanie exekúcie zostávajú zachované i v prípade podania návrhu na zmenu exekútora. Inými slovami, pôvodný súdny exekútor bol oprávnený/povinný konať aj v období do rozhodnutia o jeho zmene.

Nadväzne možno uzavrieť, že za danej situácie, kedy nebol navrhovateľom preukázaný ani prvý z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, sú z hľadiska procesnej ekonomie námietky odvolateľa týkajúce sa ostatných podmienok daného zodpovednostného vzťahu bezpredmetné.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil v meritórnej časti napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.